

دوره

اتم

جزوه گرامر سطح A2

بر اساس کتاب Istanbul

نویسنده: ترک بانو

Emir kipi (Imperative Case)

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu soru	Olumsuz soru
Ben	-	-	-	-
Sen	Gel	Gelme	-	-
O	Gelsin	Gelmesin	Gelsin mi	Gelmesin mi
Biz	-	-	-	-
Siz	Gelin/geliniz	Gelmeyin/gelmeyiniz	-	-
Onlar	Gelsin(ler)	Gelmesin(ler)	Gelsin(ler) mi	Gelmesin(ler) mi

Örnek:

Lütfen derste sessiz olun.

لطفاً سر درس ساکت باشید.

Ona asla inanma.

به اون اصلاً باور نکن.

Toplantıya Gökhan da gelsin mi?

آیا گوگهان (اسم) هم به جلسه بیاید.

Buraya park etmeyin.

اینجا پارک نکنید.

Kolay gelsin.

خسته نباشید.

Emir kipi (Imperative Case)

	Olumlu
Ben	-
Sen	Gel
O	Gelsin
Biz	-
Siz	Gelin/geliniz
Onlar	Gelsin(ler)

Emir kipi (Imperative Case)

	Olumsuz
Ben	-
Sen	Gelme
O	Gelmesin
Biz	-
Siz	Gelmeyin/gelmeyiniz
Onlar	Gelmesin(ler)

Emir kipi (Imperative Case)

	Olumlu soru
Ben	-
Sen	-
O	Gelsin mi
Biz	-
Siz	-
Onlar	Gelsin(ler) mi

Emir kipi (Imperative Case)

	Olumsuz soru
Ben	-
Sen	-
O	Gelmesin mi
Biz	-
Siz	-
Onlar	Gelmesin(ler) mi

DİL BİLGİSİ

İstek kipi (Optative Case)

Bir isteği bir dileği anlatmak için kullanılır.İstek kipi genellikle 1. tekil (ben) ve 1. çoğul (biz) şahıslarda kullanılmaktadır.

Günümüzde istek kipi, 2. ve 3. şahıslarda (sen ,siz, o,onlar) kullanılmamaktadır.

İstek kipi برای بیان درخواست از کسی استفاده همیشه معمولاً با فاعل های ben,biz استفاده می شود.

شناسه اسمی + میانجی + e , a + y : istek kipi + بن فعل

حالت مثبت **ben** : a,ı,o,u ----- a + yım ----- bakayım

e,i,ö,ü ----- e + yim ----- göreyim

حالت منفی **ben** : a,ı,o,u ----- **ma** + y + a + y+ ım-----konuşmayayım

e,i,ö,ü ----- **me** + y + e + y+ ım-----cevap vermeyeyim

حالت مثبت **biz** : a,ı,o,u ----- a + lım ----- oturalım

e,i,ö,ü ----- e + lim ----- gidelim

حالت منفی **biz** : a,ı,o,u ----- **ma** + y + a + lım ----- kalkmayalım

e,i,ö,ü ----- **me** + y + e + lim ----- gitmeyelim

	Olumlu	Olumsuz	Olumlu soru	Olumsuz soru
Ben	geleyim	gelmeyeyim	geleyim mi	gelmeyeyim mi
Sen	-	-	-	-
O	-	-	-	-
Biz	gelelim	gelmeyelim	gelelim mi	gelmeyelim mi
Siz	-	-	-	-
Onlar	-	-	-	-

Örnek:

Bu akşam konsere gid**elim** mi?

امشب پریم کنسرت؟

Biraz daha çalış**ayım**.

کمی بیشتر باید تلاش کنم.

Yarın erken kalk**alım**.

فردا زود باید بیدار بشیم.

Haydi acele et geç kal**mayalım**.

عجله کن ،دیر نکنیم.

Anne, bu akşam dışarı çık**ayım** mı?

مامان امشب برم بیرون؟

İL BİLGİSİ

Sıfat Yapım Ekleri (Adjective Making Suffixes) : -lı/ -sız

isim + -lı : lı eki , sadece isimlerden sonra gelir. Eklendiği ismi sıfat yapar.

پسوندهای صفت ساز به اسم اضافه میشوند.	a,ı	lı	heyecanlı
	e,i	li	tehlikeli
	o,u	lu	tuzlu
	ö,ü	lü	güçlü

Örnek:

Bu makarna çok tuzlu. این ماکارانی خیلی شور است.

Annem çok güzel üzümli kurabiye yapıyor. مامانم کلوچه کشمشی خیلی خوب درس میکند.

Yusuf çok dikkatli bir öğrenci. یوسف دانش آموز خیلی دقیقی است.

Şu sakallı adam benim amcam. آن مرد ریشو عموی منه.

Pazar günü Bursa'lı bir arkadaşım geliyor. یکی از دوستان بурсاییم یکشنبه میاید.

isim + -sız : -sız eki, sadece isimlerden sonra gelir. “-lı” ekinin olumsuzudur, genel olarak “eksiklik” anlamı veren sıfatlar yapar.

پسوندهای صفت ساز به اسم اضافه میشوند.	a,ı	sız	akılsız
	e,i	siz	sessiz
	o,u	suz	tuzsuz
	ö,ü	süz	güçsüz

Örnek:

Çayı şeker**siz** içiyorum. من چای بدون شکر میخورم.

Derse kalem**siz** ve defter**siz** gelmeyin. بدون دفتر و خودکار سرکلاس نیاید.

Karıncalar,zarar**siz** hayvanlardır. مورچه ها حیوانات بی آزاری هستند.

İstanbul'da sens**siz** çok sıkılıyorum. من بدون تو دراستانبول خیلی حوصله ام سررفته.

Saygı**siz** insanlardan nefret ediyorum.. من از آدم های بی احترام متنفرم .

İsim Yapım Eki (Noun Making Suffix) : -llk

-llk eki , isim ve isim soylu kelimelere gelerek soyut isimler,yer,alet ve meslek isimleri türetir.

isim/ sıfat + - llk

Soyut isimler veya meslek isimleri yapar :

Soyut Isimler: اسامي كه با شنیدن آنها يك تصويري در ذهنمان ايجاد مي شود.

a,ı	lık
e,i	lik
o,u	luk
ö,ü	lük

Soyut Isimler		Meslekler	
güzel	güzellik	öğretmen	öğretmenlik
iyi	iyilik	kapıcı	kapıcılık
bol	bolluk	doktor	doktorluk
sessiz	sessizlik	gözlükçü	gözlükçülük
doğru	doğruluk	mühendis	mühendislik

İsimlerin sonuna gelerek veya sıfat yapar :

şeker	şekerlik	perde	perdelik kumaş
kitap	kitaplık	yaz	yazlık ev
tuz	tuzluk	çocuk	çocukluk günleri
söz	sözlük	kira	kiralık ev
göz	gözlük	kış	kışlık giysi

Sayılarla belirtilen isimlerin sonuna gelerek sıfatlar yapar :

üç gün	üç günlük yol
dört kişi	dört kişilik masa
beş para	beş paralık adam
yetmiş	yetmişlik nine

Örnek:

Tuğba İstanbul'da kiralık bir ev arıyor.

طوبی در استانبول به دنبال خانه اجاره ای هست.

Eve yeni bir kitaplık alalım.

یک قفسه کتاب جدید برای خانه بخریم.

Murat'ın ablası bir klinikte veterinerlik yapıyor.

خواهر بزرگ مورات در یک کلینیک بعنوان یک دامپزشک کار می کنه.

O ela gözlü , uzun boylu kız bizim sınıfımızda.

اون دختر قد بلند و چشم عسلی در کلاس ماست.

Biz iki kişilik bir oda kiralamak istiyoruz.

ما می خواهیم یک اتاق دوفره اجاره کنیم.

Belirli Geçmiş Zaman

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	geldim	geldim mi ?
Sen	geldin	geldin mi ?
O	geldi	geldi mi?
Biz	geldik	geldik mi?
Siz	geldiniz	geldiniz mi
Onlar	geldiler	geldiler mi?

ضمایر و پسوندها

Ben	a-ı : dım o-u: dum	e-i : dim ö-ü : düm
Sen	a-ı : dın o-u: dun	e-i : din ö-ü : dün
O	a-ı : dı o-u: du	e-i : di ö-ü : dü
Biz	a-ı : dık o-u: duk	e-i : dik ö-ü : dük
Siz	a-ı : dınız o-u: dunuz	e-i : diniz ö-ü : dünüz
Onlar	a-ı : dılar o-u: dular	e-i : diler ö-ü : düler

نکته يك : در صورتی كه در انتهای بن فعل ما یکی از حروف **ş-f-k-h-t-p-s-ç** باشد بجای d حرف t می گذاریم . یعنی:

Örnek:

bak + tım

git + tim

konuş + tum

görüş + tüm

نکته دو : در زمان گذشته از قیدهای زمان مربوط به گذشته استفاده کنیم.

dün	دیروز	Şimdiye kadar	تا الان
Önceki gün	روز قبلش	Geçen+ay	ماه گذشته
Bugüne kadar	تا امروز	Geçen sene	سال گذشته (پارسال)
On dakika önce	ده دقیقه قبل	Geçen yıl	سال قبل
Dört yıl önce	چهار سال قبل	Geçen hafta	هفته گذشته
Biraz önce	یکم قبل	Geçen hafta sonu	آخر هفته گذشته
İki ay önce	دو ماه قبل	Geçen hafta günleri	روزهای هفته گذشته
İki sene önce	دو سال قبل	Geçen cuma	جمعه گذشته

نکته : پسوندهای منفی ساز در زمان گذشته ساده

a-i-o-u : ma

e-i-ö-ü : me

	Olumsuz cümle	Olumsuz soru
Ben	anla ma dım .	Anla ma dım mı ?
Sen	kapat ma dın .	kapat ma dın mı ?
O	oku ma dı .	oku ma dı mı ?
Biz	dinle me dik .	dinle me dik mi ?
Siz	gör me diniz .	gör me diniz mi ?
Onlar	bak ma dılar .	bak ma dılar mi ?

İsim Cümlelerinde Belirli Geçmiş Zaman

زمان گذشته ساده در جملات اسمی

	Olumlu cümle	Olumlu cümle Olumlu soru
Ben	hasta y dım .	Hasta +mı+y+ dım ?
Sen	yorgun dun .	Yorgun +mu+y+ dun ?
O	güçlü y dü .	Güçlü +mü+y+ dü ?
Biz	üzgün dük .	Üzgün +mü+y+ dük ?
Siz	yorgun dunuz .	yorgun +mu+y+ dunuz ?
Onlar	şişman dılar .	şişman +mı+y+ dılar ?

نکته يك : در جملات گذشته در صورتی که آخرین حرف کلمه صدا دار باشد، قبل از پسوند گذشته **y** میانجی می آوریم.

Ben hasta + **y** + dım

Sen hasta + **y** + dın

O mutlu + **y** + du

Biz mutlu + **y** + duk

Siz öğrenci + **y** + diniz

Onlar öğrenci+ **y** + diler

پسوند گذشته + (y) میانجی + اسم + فاعل

نکته دوم : سوالات مثبت زمان گذشته از آنجایی که بعد از اسم پسوند پرسشی می آید و تمام پسوندهای پرسشی (اوای آیا) به حرف صدادار ختم می شوند برای همین « انواع آیا » و « پسوند گذشته » y میانجی بکار می رود.

نکته يك : درجملات منفي اسمي (زمان گذشته) : براي منفي كردن از كلمه **değil** استفاده مي شود.

	Olumsuz cümle	Olumsuz soru
Ben	mutlu değildim	mutlu değil miydim?
Sen	üzgün değildin	üzgün değil miydin?
O	hastanede değildi	hastanede değil mi?
Biz	şişman değildik	şişman değil miydik?
Siz	okulda değildiniz	okulda değil miydiniz?
Onlar	öğrenci değildiler	öğrenci değiller miydi?

نکته 2 : به دلیل وجود داشتن **değil** در جملات اسمی منفي و سوالات اسمی منفي پسوندها ثابت می باشد در مورد هرفاعل به جدول مراجعه کنید.

نکته 3 : چون آخرین حرف کلمه **değil** صدا دار نیست ، از **y میانجی** هم در جملات منفي اسمی گذشته استفاده نمی شود.

نکته 4 : در سوالات منفي اسمی زمان گذشته چون آخرین حرف **mi** صدا دار می باشد بین **mi** و پسوند گذشته **y میانجی** استفاده می شود.

Bağlaçlar:

Çünkü: چونکه = sonuç + çünkü+ sebep

مثال: Geçen hafta okula gitmedim **çünkü** hastaydım.

bu yüzden: به این خاطر / به این دلیل = sebep + **bu yüzden** + sonuç

مثال: hastaydım **bu yüzden** okula gitmedim.

هفته پیش به مدرسه نرفتم چونکه مریض بودم./ مریض بودم به این دلیل مدرسه نرفتم.

bu yüzden: مترادف های

bu nedenle

bunun için

مثال: Dün çok yorulдум çünkü çok uzun sürdü .

sonuç

sebep

دیروز خیلی خسته شدم چونکه خیلی طول کشید.

مثال: Ali çok tembel bu yüzden sabahları geç kalkıyor .

sonuç

sebep

علی خیلی تنبل است به این دلیل صبح ها دیر بیدار میشود.

مثال: Sınavdan çok az puan aldım bunun için annem bana kızdı .

sonuç

sebep

از امتحان نمره کم گرفتم به همین دلیل مامانم ازم عصبانی شد.

مثال: Geçen yıl tatile Paris'e gittik çok para harcadık bu nedenle bu yıl tatile gitmiyoruz .

sonuç

sebep

سال گذشته واسه تعطیلات رفتیم پاریس و خیلی پول خرج کردیم به این دلیل امسال به تعطیلات نمیرویم.

به همراه / به وسیله (ile)

(و) بین کلماتی که مرتبط هستند و یا بهم ربط دارند از (ile) استفاده میشود.

مثال : Okula araba **ile** gidiyorum.

با ماشین به مدرسه میروم.

مثال : Annem **ile** pazara gidiyoruz.

با مامانم به بازار می رویم.

مثال : Pazardan portakal **ile** elma aldım.

از بازار پرتقال و سیب خریدم.

a-I-O-U	la yla	با (و)
e-i-ö-ü	le yle	با (و)

مثال : Marketten patates**le** domates aldım.

از فروشگاه سیب زمینی و گوجه خریدم .

مثال : Geçen hafta sonu Ayşe'yle buluştuk.

آخر هفته گذشته با آیشه ملاقات کردیم .

آینده Gelecek

نکته : برای فعالیت‌هایی که در آینده انجام خواهیم داد استفاده می‌شود و دو پسوند زیر را با توجه به آخرین حرف صدا دار به آخر بن فعل اضافه می‌کنیم.

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	geleceğ im حرف k حذف و به ğ تبدیل می‌شود.	gelecek miyim ?
Sen	gelecek sin .	gelecek misin ?
O	kalacak.	kalacak mı ?
Biz	kalacağ ız حرف k حذف و به ğ تبدیل می‌شود.	kalacak mıyız ?
Siz	oturacak sınız .	oturacak mısınız ?
Onlar	oturacak lar .	oturacak lar mı ?

فرمول ساخت : جمله های آینده مثبت

شناسه اسمی + (a-i-o-u) **acak** + بن فعل + فاعل

شناسه اسمی + (e-i-ö-ü) **ecek** + بن فعل + فاعل

فرمول ساخت : جمله های سوالی آینده مثبت

? شناسه اسمی + **acak + mı** + (a-i-o-u) + بن فعل + فاعل

? شناسه اسمی + **ecek + mi** + (e-i-ö-ü) + بن فعل + فاعل

Örnek :

1-Gelecek yıl ev al**acağ**ım.

سال آینده خونه مي خرم .

2-Ali gelecek hafta İzmir'e gid**ecek**.

علي هفته آینده به ازمير مي رود.

3-Sen yarın okuldan sonra bizimle sinemaya ge**lecek** misin?

فردا بعد از مدرسه با ما به سينما مي آيي ؟

نکته مهم : قیدهاي زمانی که مي توان در جملات زمان آینده استفاده کنیم:

gelecek + hafta	هفته آینده	yarın	فردا
gelecek + ay	ماه آینده	iki gün sonra	دو روز بعد
gelecek + hafta sonu	آخر هفته ی بعدی	sonraki gün	روز بعد
gelecek + yıl / sene	سال بعد(آینده)		

جملات اسمي در زمان آینده

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	mutlu ol acağ ım حرف k حذف و به ğ تبدیل مي شود.	mutlu ol acak mı yım ?
Sen	hasta ol acak sın.	hasta ol acak mı sın ?
O	matlu ol acak .	mutlu ol acak mı?
Biz	hasta ol acağ ız. حرف k حذف و به ğ تبدیل مي شود.	hasta ol acak mı yız ?
Siz	yorgun ol acak sınız.	yorgun ol acak mı sınız ?
Onlar	evde ol acak lar.	evde ol acak lar mı ?

فرمول ساخت : جمله هاي آینده مثبت اسمي

شناسه اسمی + a cak → + بن فعل ol + اسم + فاعل

فرمول ساخت : جمله هاي سؤالي آینده مثبت اسمي

? شناسه اسمی + پسوند پرسشی a cak + mı → + بن فعل ol + اسم + فاعل

	Olumsuz cümle	Olumsuz soru
Ben	mutlu ol mayacağım .	mutlu ol mayacak mıyım ?
Sen	hasta ol mayacaksın .	hasta ol mayacak mısın ?
O	matlu ol mayacak .	mutlu ol mayacak mı ?
Biz	hasta ol mayacağız . حرف k حذف و به ğ تبدیل می شود.	hasta ol mayacak mıyız ?
Siz	yorgun ol mayacaksınız .	yorgun ol mayacak mısınız ?
Onlar	evde ol mayacaklar .	evde ol mayacaklar mı ?

فرمول ساخت : جمله هاي آینده منفي اسمي

شناسه اسمی + a cak → + بن فعل ol + اسم + فاعل

فرمول ساخت : جمله هاي سؤالي آینده منفي اسمي

? شناسه اسمی + پسوند پرسشی a cak + mı → + بن فعل ol + اسم + فاعل

Örnek :

- 1- İki ay sonra anne **olacağım**. دو ماه دیگر مادر خواهم شد.
- 2- Bu proje yarına kadar hazır **olmayacak**. این پروژه تا فردا آماده نخواهد شد.
- 3- Yarın evde **olacak** mısınız? فردا خونه هستی؟
- 4- İşten sonra yorgun **olmayacak** mısınız? بعد از کار خسته نخواهید شد؟

مقایسه کردن : (gibi , kadar) : Karşılaştırma :

Gibi = برای مشابه کردن استفاده می شود. **gibi** (به معنای مانند ، مثل)
Kadar = برای مشابه کردن استفاده می شود. **Kadar** (به معنای به اندازه ی)

1- Keçi **gibi** inatçı çocuk.

بچه ی لجباز مثل بز میمونه.

2- Ayşe su **gibi** para harcıyor.

عایشه پول رو مثل آب خرج میکنه. (مثل آب خوردن پول خرج میکنه)

3- Murat bebek **gibi** uyuyor.

مورات مثل یک بچه خوابیده.

4-Gülay'ın boyu senin boyun **kadar** uzun.

بلندی قد گولای به اندازه ی قد تو است.

5-Erhan'ın saçı Murat'inki **kadar** kısa.

موهای ارحان به اندازه ی موهای مورات کوتاه است.

زمان گذشته ی نامعلوم Belirsiz geçmiş Zaman

نکته : از این گرامر زمانی استفاده می شود که شما بخواهید چیزی که از کسی دیگر شنیدید و فهمیدید و یا موضوعی که بعداً متوجه شدید و می خواهید به شکل دیگری توضیح بدهید ، استفاده می شود.

	در حالت مثبت	
Ben	a-ı : mışım e-i : mişim	o-u : muşum ö-ü : müşüm
Sen	a-ı : mışsın e-i : mişsin	o-u : muşsun ö-ü : müş sün
O	a-ı : mış e-i : miş	o-u : muş ö-ü : müş
Biz	a-ı : mışız e-i : mişiz	o-u : muşuz ö-ü : müşüz
Siz	a-ı : mışınız e-i : mişsiniz	o-u : muşsunuz ö-ü : müşsünüz
Onlar	a-ı : mışlar e-i : mişler	o-u : muşlar ö-ü : müşler

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	anlat mışım .	anlat mış mıyım ?
Sen	unut muşsun .	unut muş musun ?
O	git miş .	git miş mi ?
Biz	gel mişiz .	gel miş miyiz ?
Siz	anla mışsınız .	anla mış mısınız ?
Onlar	unut muşlar .	unut muş lar mı ?

فرمول ساخت : جمله های مثبت

شناسه اسمی + **miş** + a-ı + بن فعل + فاعل

شناسه اسمی + **miş** + e-i + بن فعل + فاعل

شناسه اسمی + **muş** + o-u + بن فعل + فاعل

شناسه اسمی + **müş** + ö-ü + بن فعل + فاعل

فرمول ساخت : جمله های سوالی مثبت

? + شناسه اسمی + **mi** پسوند پرسشی + **miş** + a-ı + بن فعل + فاعل

? + شناسه اسمی + **mi** پسوند پرسشی + **miş** + e-i + بن فعل + فاعل

? + شناسه اسمی + **mu** پسوند پرسشی + **muş** + o-u + بن فعل + فاعل

? + شناسه اسمی + **mü** پسوند پرسشی + **müş** + ö-ü + بن فعل + فاعل

Örnek :

1- Annem söyledi, ben dört aylıkken dişim **çık-mış** , doktor bana çok **şaşırmış**.

مادرم به من گفت در چهار ماهگی دندانم درآمد و دکتر بسیار تعجب کرد.

	در حالت مثبت	
Ben	a-ı : ma mışım e-i : me mişim	o-u : ma mışım ö-ü : me mişim
Sen	a-ı : ma mışsın e-i : me mişsin	o-u : ma mışsın ö-ü : me mişsin
O	a-ı : ma mış e-i : me miş	o-u : ma mış ö-ü : me miş
Biz	a-ı : ma mışız e-i : me mişiz	o-u : ma mışız ö-ü : me mişiz
Siz	a-ı : ma mışsınız e-i : me mişsiniz	o-u : ma mışsınız ö-ü : me mişsiniz
Onlar	a-ı : ma mışlar e-i : me mişler	o-u : ma mışlar ö-ü : me mişler

	Olumsuz cümle	Olumsuz soru
Ben	anlatma ma ış ım	anlatma ma ış mıyım ?
Sen	unutma ma ış sin .	unutma ma ış mısın ?
O	git me miş .	git me miş mi ?
Biz	gel me miş iz .	gel me miş miyiz ?
Siz	anla ma mış sınız .	anla ma mış mısınız ?
Onlar	unutma ma ış lar .	unutma ma ış lar mı ?

فرمول ساخت : جمله های منفي

شناسه اسمي + **ma** + **miş** + بن فعل + فاعل

شناسه اسمي + **me** + **miş** + بن فعل + فاعل

فرمول ساخت : جمله های سؤالي منفي

? + شناسه اسمي + **mi** پسوند پرسشي + **ma** + **miş** + بن فعل + فاعل

? + شناسه اسمي + **mi** پسوند پرسشي + **me** + **miş** + بن فعل + فاعل

İsim Cümlelerinde Belirsiz Geçmiş Zaman

زمان گذشته در جملات اسمی

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	hastay ymışım	hasta miymışım ?
Sen	kadın mışsın .	kadın miymışsın ?
O	uslu ymuş .	uslu muymuş ?
Biz	yaramaz mışız .	yaramaz miymışız ?
Siz	evde ymişsiniz .	evde miymişsiniz ?
Onlar	deli mişler .	deli miymişler ?

نکته : اگر آخرین حرف اسم صدا دار باشد بین اسم و پسوند اسمی گذشته نامعلوم y میانجی قرار می دهیم .

زمان گذشته در حالت منفی

	Olumlu cümle	Olumlu soru
Ben	hasta değilmışım .	hasta değil miymişim ?
Sen	kadın değilmışsın .	kadın değil miymişsın ?
O	uslu değilmiş .	uslu değil miymiş ?
Biz	yaramaz değilmışız .	yaramaz değil miymişiz ?
Siz	evde değilmişsiniz .	evde değil miymişsiniz ?
Onlar	deli değilmişler .	deli değil lerymiş ?

Örnek :

1- Anneannem söyledi annem çocuken çok yaramaz**miş**.

مادر بزرگم گفت مادرم در بچگی خیلی شیطان بوده.

2- sınav yarın değilmiş , gelecek perşembey**miş**.

آزمون فردا نبوده، پنج شنبه ی آینده بوده.

Pekiştirme Sıfatları:

kıpkırmızı	قرمز	bomboş	خالی
ipince	نازک	bembeyaz	سفید
sapsarı	زرد	yemyeşil	سبز
kapkaranlık	سیاه / تیره	sımsıcak	گرم
taptaze	تازه	bambaşka	کاملاً متفاوت
upuzun	بلند (دراز)	sımsıkı	سریع (فشرده)
kıpkısa	کوتاه	dümdüz	مستقیم
kupkuru	خشک	simsiyah	سیاه
dopdolu	پر	masmavi	آبی
dapdar	تنگ	dosdoğru	درست
mosmor	بنفش	besbelli	کاملاً مشخص
tastamam	دقیقاً	pespembe	صورتی
yusuvarlak	گرد	büsbütün	درمجموع
koskocaman	بزرگ	çarçabuk	به سرعت / سریع
tertemiz	تمیز	perperişan	کاملاً پریشان
		sersefi	بدبخت

Küçülme Ekleri:

a-ı-o-u	ca	ça	çspthkfş
e-i-ö-ü	ce	çe	

نکته 1: زمانی که این پسوند به صورت صفت اضافه شود **معنی (یکم) biraz** میگیرد.
 آیسون دختر قد بلندی هست. (یکم قد بلنده)
 Aysun uzun**ca** boylu bir kız.

نکته 2: زمانی که این پسوند به اسم اضافه شد ، **قید** می سازد.
 این تکلیف را به راحتی انجام دادم.
 Bu ödevi kolay**ca** yaptım.

نکته 3: زمانی که این پسوند به ضمایر فاعلی اضافه شود ، **معنی دیدگاه و نظر** را می گیرد.

Bence	به نظر من	Bizce	به نظر ما
Sence	به نظر تو	Sizce	به نظر شما

Bence bugün yağmur yağmayacak.

به نظر من امروز بارون نخواهد بارید.

نکته 4: زمانی که این پسوند به اعدادی که جمع شده اند ، اضافه شود (معنی زیاد / بیشتر / خیلی / فراوانی) می دهد.

Gösteriyi yüz**lerce** insan izledi.
 Gözteriyi Bin**lerce** kez izledim.

نمایش را صدها انسان تماشا کرد.
 نمایش را هزاران بار تماشا کردم .

نکته 5 : اگر بعد از اسامي بيايد معني (باهم بودن مي گيرد) (حالت جمع)

sınıf ça	Sınıf ça picniğe gittik. دسته جمعی کل کلاس به پیکنیک رفتیم.
insan ca	
arkadaş ça	

پسوندهاي مهم و ضروري

a-ı	→	cık	o-u	→	cuk
e-i	→	cik	ö-ü	→	cük

نکته 6 : زمانی که یکی از پسوندهاي بالا به صفت یا قيد اضافه مي شود معنای زیر را میدهد:

1- معني آن را هدف قرار مي دهد.

2- معني دوست داشتن

3- معني دلسوزي

به عنوان مثال:

1- Uf**cık** çok küçük / ufak pekiştirmek

خیلی کوچک

2- Ann**ciğ**im seni çok özledim.

(Sevgi دوست داشتن)

3- Zavallı kedi**cik** çok hasta.

(acıma دلسوزی)

کاربرد Diye:

Doğrudan kullanılan.

Diye Bağımsız iki söz grubunu birbirine bağlar.

زمانی از عبارت **diye** استفاده می کنیم که دو عبارت بدون ربط یا دو جمله غیر مرتبط را به یکدیگر وصل می کند. (بصورت مستقیم نقل قول می کنیم).

1-Martin , Suna'ya " yarın sınav var mı "? **diye sormuş**

2- Şebnem, pastacıya " meyveli pasta var mı "? **diye sordu**

3- Pastacı, Sebnem'e " otuz iki " . **diye cevap vermiş**

عبارات ربط:

نکته 1 : از پسوند و حالت زیر برای زمانی استفاده می شود که وقتی بخواهیم راجع به دو تا عبارتی حرف بزنیم که هم معنی باشند یا هم نوع باشند از لحاظ معنایی یکسان باشند یا برابر باشند استفاده می کنیم. (هم انجام می دهم هم انجام میدم)

Hem hem (de).....

Aslı yaz tatilinde **hem** Antalya'ya **hem (de)** İzmir'e gitmiş.

آسلی در تعطیلات تابستان **هم** به آنتالیا ، **هم** به ازمیر رفته.

نکته 2 : دقیقاً مانند نکته قبلی استفاده می شود و برای اینکه دو عبارت که هم معنی هستند یا هم نوع هستند به هم ربط دهیم استفاده می شود اما به شکل منفي کاربر دارد. (نه انجام میدم – نه اینکه انجام میدم)

Ne ne (de).....

Ne derslere giriyorsun **ne (de)** ödevlerini yapıyorsun.

نه سرکلاس ها میای ، **نه** تکالیفت را انجام میدی.

نکته 3 : برای ربط دادن بین عبارات مرتبط استفاده می شود و بیشتر کاربرد مقایسه دارد.

Ya ya (da).....

Her şeyi ben yapıyorum sende **ya** temizlik **ya (da)** ütü yap.

همه کارها رو من انجام می دهم تو هم **یا** تمیزکاری **یا** اتو انجام بده.

Geniş Zaman (حال ساده) زمان گسترده (حال ساده)

نکته 1: برای فعالیت‌هایی بکار می‌رود که در حاضر در حال انجام می‌باشند و یا بطور متداول ، امور روزمره را انجام می‌دهیم و همچنین برای بیان حقیقت‌ها نیز بکار می‌رود.

نکته 2: زمانی که برای انجام کاری آماده هستی و همچنین هر زمان که درخواستی داشته باشیم ، می‌توانیم از این گرامر استفاده کنیم.

نکته 3: برای آینده نیز می‌توان استفاده کرد.

نکات حالت مثبت

حالت اول: آخرین حرف کلمه بی صدا باشد و کلمه چند بخشی باشد (یعنی بیشتر از یک بخش باشد) از پسوندهای زیر استفاده می‌شود.

a-ı	ır	katı l ır
o-u	ur	traş o lur
e-i	ir	geç i rir
ö-ü	ür	gör ü şür

حالت دوم: آخرین حرف کلمه صدادار باشد و کلمه تک و چند بخشی باشد . فقط (r) اضافه می‌شود.
مثلاً:

- ✓ okur
- ✓ dinler
- ✓ izler
- ✓ anlar

حالت سوم: اگر آخرین حرف کلمه بی صدا باشد و کلمه تک بخشی باشد از پسوندهای زیر استفاده می‌شود.

a-i-o-u	ar	✓ art ar ✓ bak ar
e-i-ö-ü	er	✓ yet er ✓ çiz er ✓ gez er ✓ gör er ✓ gül er

نکته مهم : افعال زیر **استثنا** می باشند با وجود اینکه تک بخشی و آخرین حرف آنها بی صدا می باشد اما از **قانون حالت اول** پیروی می کنند.

a-i	ir
o-u	ur
e-i	ir
ö-ü	ür

← قانون حالت اول

افعال:

al ır	میگیره	dur ur	می ایسته	Kal ır	میمونه
bil ir	میدونه	gel ir	میاد	ol ur	میشه
bul ur	پیدا میکنه	gör ür	می بینه	öl ür	میمیره
san ır	فکر میکنه	var ır	میرسه	ver ir	میره
		vur ur	میزنه		

	جمله مثبت	سوال مثبت
Ben	araba kullanırım .	araba kullanır mıyım ?
Sen	gülersin .	güler misin ?
O	şarkı dinler.	şarkı dinler mi ?
Biz	söyleriz.	söyler miyiz?
Siz	okursunuz .	okur musunuz?
Onlar	bakarlار.	bakar lar mı?

به سوالات زیر پاسخ دهید.

1-Her akşam televizyon izler misin?

هر عصر تلویزیون تماشا میکنی؟

2-Hayavanları sever misin?

آیا حیوانات را دوست داری؟

3-Hafta sonları sinemaya gider misin?

هر آخر هفته به سینما میروی؟

4-Arkadaşlarıyla gezmeye gider misin?

با دوستانت به گردش میری؟

نکات حالت منفي:

نکته 1 : اگر فعل Ben باشد به اين شکل پسوند منفي ساز اضافه مي شود.

Ben	a-i-o-u e-i-ö-ü	mam mem
-----	--------------------	------------

نکته 2 : اگر فاعل Biz باشد به اين شکل پسوند منفي ساز اضافه مي شود.

Biz	a-i-o-u e-i-ö-ü	ma me
-----	--------------------	----------

نکته 3 : در بقيه فاعل ها از پسوندهاي منفي ساز به صورت زير استفاده مي شود.

Sen	a-i-o-u	maz
O		
Siz		
Onlar	e-i-ö-ü	mez

• نکته 1 تا 3 فقط در مورد جملات منفي مي باشد.

• در سوالات منفي براي تمامي فاعل ها از maz و mez استفاده مي شود.

	جمله منفي	سوال منفي
Ben	konuşmam.	konuşmaz mıyım?
Sen	dinlemezsin .	dinlemez misin ?
O	anlamaz.	anlamaz mısın?
Biz	okumayız .	okumaz mıyız ?
Siz	izlemezsiniz.	izlemez misiniz?
Onlar	izlemezler.	izlemez ler mi?

نحوه خواهش کردن Rica Etme

نکته : همانطور که در ابتدا گفتیم از زمان گسترده (حال ساده) رای بیان خواهش هم استفاده مي گردد. فقط از شکل سوالی اش برای خواهش استفاده مي شود.

Siz / Sen

Sen	Masayı siler misin?	میشه میز را پاک کنی؟
Sen	Pencereyi açar mısın?	میشه پنجره را باز کنی؟
Siz	Lütfen ışığı açar mısınız?	میشه چراغ را روشن کنید؟

کاربرد پسوند dır

نکته : این پسوند در جملات رسمي / متن و نامه هاي رسمي بکار مي رود و بیشتر در مکالمات رسمي و متن کتاب ها بکار مي رود به صورت زیر به اسم یا فعل اضافه مي شود.

فرمول: بن فعل + } پسوند زمان آینده
 پسوند زمان گذشته نامعلوم + dir (پسوند رسمي ساز)
 پسوند زمان حال استمراري

نکته 1: به افعال زمان آینده ، گذشته نامعلوم و حال استمراري اضافه مي شود.

اسم + dir

نکته 2: به اسامي اضافه مي شود.

a-ı	e-i	o-u	ö-ü
dır	dir	dur	dür
tır	tir	tur	tür

نکته 3: در صورتی که در آخر کلمه یکی از حروف çspthkfş بیاید بجای dir و dır و dur و dür از حالت tır- tir – tur – tür استفاده مي شود.

Örnek:

مثال با افعال

1- Ali şimdi evde **uyuyordur**.

علي الان در خانه مي خوابه. (حال استمراري)

2- Bence yarın toplantı **olmayacak tır**.

جلسه نخواهد شد. (آینده)

3- Elektriği Edison **bulmuştur**.

برق را ادیسون پیدا کرد (کشف کرد). (گذشته نامعلوم)

Örnek:

مثال با اسم

a-ı	Ahmet yoldadır .	احمد در راه است.
o-u	Ali yorgundur .	علي خسته است.
e-i	Onlar evdelerdir .	آنها در خانه هستند.
ö-ü	Biz güçlüyüzdür .	ما قدرتمند هستیم.

Yetenekler توانایی ها

Yeterlilik Fiili

Fiziksel ve zihinsel yeterliliği anlatmak için kullanılır.

برای بیان کردن توانایی فیزیکی و ذهنی بکار می رود.

فرمول ساخت جمله مثبت:

شناسه اسمی + حال ساده / حال استمراری + پسوند منفي + a (ya) + بن فعل
گذشته ساده / گذشته نامعلوم + پسوند منفي + e (ye) آینده

Ben bul amam .	من نمی توانم پیدا کنم. (حال ساده)
Sen ata bin emiyorsun .	تو نمی توانی سوار اسب شوی. (حال استمراری)
O şarkı söyley emedi .	او نتوانست آهنگ بخونه. (گذشته ساده)
Biz yüz ememiştik .	ما نتوانسته بودیم شنا کنیم. (گذشته نامعلوم)
Siz gitar çal amayacaksınız .	شما گیتار نخواهید توانست بزنید. (آینده)

حالت دوم : در این حالت برای تخمین حدس و گمان راجع به آن توانایی استفاده می کنیم:

فرمول ساخت جمله منفی:

شناسه اسمی + زمان گسترده (حال ساده) + bil + ma y a + بن فعل
Geniş Zaman
me y e

1- Zehra yarın okula gel**mayebil**ir.

زهرا فردا ممکنه به مدرسه نیاد.

2- Akşamki toplantıya katıl**mayabil**irim.

به جلسه ای که غروب برگزار میشه ممکنه نیام.

3- Hava çok sisli , uçak zamanında kalk**mayabil**ir.

هوا خیلی مه آلوده ، هواپیما ممکنه سر وقتش بلند نشه.

نکته مهم : ما از **yeterlilik fiiller** (افعال توانایی ها) می توانیم در خواهش کردن ، اجازه گرفتن ، توصیه کردن و احتمالات (پیش بینی) هم استفاده کنیم:

1- اجازه İzin :

می تونم از کلاس خارج بشم ؟
Sınıftan çık**abilir** miyim?

2- خواهش Rica :

میشه ساعت رو بهم بگی؟
Bana saati söyle**ebilir** misin?

3- احتمال Tahmin/Ihtimal : (حس)

امشب ممکنه بارون بباره .
Bu gece yağmur yağ**abilir**.
امشب ممکنه جلسه باشه .
Bu akşam toplantı ol**abilir**.

4- توصیه Tavsiye :

در اوقات فراغت خود می تونید کتاب بخونید.
Boş zamanlarında kitap oku**yabilirsin**.
شما می توانید بعد از ظهر به تئاتر بروید.
Öğleden sonra tiyatroya gide**bilirsin**.

مثبت حالت (ip) Zarf- Fiiller

نکته مهم : يکي از پسوندهاي قيد ساز ip هست که زماني که دوفعل هم زمان پشت سرهم انجام مي شود و در واقع قيد ربط معني (و) ميدهد. يعني مي توانيم بجاي تکرار حرف ربط (و) از اين عبارت استفاده مي کنيم.

نکته : در صورتي که آخرين حرف کلمه صدا دار به شکل زیر عمل مي کنيم و قبل از اين پسوندها از (y) ميانجی استفاده مي کنيم.

a-ı (و)	ip
o-u (و)	up
e-i (و)	ip
ö-ü (و)	üp

Bugün okula **gidip** sınav sonuçlarını öğrenelim.

امروز به مدرسه برويم و نتايج امتحان را بفهميم (باخير بشيم) بجاي حرف ربط (و)

منفي حالت (Zarf- Fiiller (madan)

نکته مهم : يکي از پسوندهاي قيدساز **madan** هست که کاربرد منفي دارد يعني وقتي مي خواهيم دوجمله را بهم وصل کنيم يکي از جمله ها پسوند **madan** را مي گيرد و جمله بعدي به حالت نرمال و مثبت نوشته مي شود از اين پسوند تحت عنوان (بدون) استفاده ميشود.

مثلا (بدون اينکه بخواين تلويزيون نگاه کردن)

a-ı-o-u	madan
e-i-ö-ü	meden

1-Yemek yem**eden** evden çıktı.

بدون غذا خوردن از خانه خارج شد.

2-Kantinde bir şeyler iç**meden** sınıfa gelmez.

بدون اينکه در بوفه چيزي بخوره به کلاس نمياد.

3-Annemden izin al**madan** bir yere gidemem.

بدون اينکه از مامانم اجازه بگيرم نمي تونم جايي برم.

